

Діденко Д.Г.
студентка 2-го курсу
факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ СТАЖУВАННЯ В АДВОКАТУРІ

Стажуванням є діяльність із формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих у результаті теоретичної підготовки, особи, яка одержала свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту, щодо її готовності самостійно здійснювати адвокатську діяльність з метою отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Стажування в адвокатурі України складний процес, так як він не захищає інтереси інших осіб які, працюють в сфері права, саме тому і виникає безліч питань щодо порядку звільнення та проходження такого стажування.

Питання про стажування в адвокатурі регулюється Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року. Стажист адвоката – це фізична особа, яка має дійсне свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту, яка в подальшому буде здійснювати самостійно адвокатську діяльність.

Основними завданнями стажування є:

1. Підвищення рівня практичних та теоретичних знань для подальшої адвокатської діяльності;
2. Вивчення, дослідження деонтологічних основ діяльності адвоката, організації роботи адвокатських бюро, адвокатських об'єднань та щодо індивідуального здійснення адвокатом своєї роботи;
3. Накопичення професійного досвіду, підвищення рівня спеціалізації для подальшого професійного рівня надання правової допомоги.

Наразі законодавство постійно знаходиться в руслі нових змін, які стосуються і адвокатів. На нашу думку, можна виділити наступну проблему стосовно осіб, які звільняються від стажування. Є лише одна категорія, яка звільняється від такого стажування, а саме: «особи, які на день звернення із заявою про допуск про складання кваліфікаційного іспиту, мають стаж роботи помічника адвоката не менше як одного року за останні два роки» [1]. Цікавим є досвід Молдови, яка розширила категорії осіб, які можуть бути звільнені від стажування: це особи, які мають ступінь доктора наук, стаж роботи судді, прокурора не менше 10 років, помічника адвоката зі стажем не менше одного року. В свою чергу, в Білорусі звільняються від проходження стажування особи, які пропрацювали в галузі права не менше трьох років [2, с. 315].

Якщо запровадити досвід іноземних держав, то система видачі особам свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю була б

значно простішою та менш затратною. Постає питання: навіщо проходити стажування тим людям які знаходяться в цій сфері, наприклад, більше десяти років, якщо вони і так професіонали своєї справи? Також можна було б встановити певні правила чи процедуру – наприклад, скорочений термін проходження стажування до трьох місяців, зменшення оплати чи взагалі безоплатно. Можливо, якщо процедура проходження стажування була більш простішою та не такою затратною і складною, то зросла б чисельність адвокатів.

Адвокат наразі захищає та представляє осіб в судах та інших органах, а останні позбавлені такого права. Задля того щоб стати адвокатом, потрібно пройти тяжкий шлях, витратити не тільки кошти а й власні сили. Отже, потрібно спростити систему набуття права на зайняття адвокатською діяльністю.

Можливо результативніше було би запровадити спрощення не тільки для осіб які стажуються, а ще й для осіб які набрали максимальну кількість балів? Тобто ті, що склали кваліфікаційний іспит на відмінно, можна було б звільнити від сплати для проходження стажування, чи хоча б зменшити її, тобто заохочувати такими способами людей до сфери «адвокатського життя».

Позитивним моментом у проходженні стажування є те, що особа, якій призначено чи за його власним бажанням обрано керівника, не позбавлена права на проходження стажування ще у двох адвокатів із іншої спеціалізації за їх згодою, проте за це він повинен буде платити додатково [3].

Слід зазначити, що досвід інших держав передбачає, що кандидати, які бажують отримати правовий статус адвоката, проходять стажування, в середньому, від 6 місяців до 3 років.

Беручи до уваги проект Закону України № 9055-2 від 20.09.2018 р., можна побачити, що істотних змін законодавець не передбачає у проходженні стажування адвоката [4]. На мою думку, цій нормі потрібно приділити увагу, так як у адвокатурі могли б працювати професіонали із різних галузей права у різних напрямках своєї діяльності, від якої відповідно рівень професійної допомоги був більше розвиненим та доступніший громадянам.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 5076-VI від 5.06. 2012 року URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
2. Лукашевич В.В. Проблемні аспекти стажування як однієї з вимог набуття професійного статусу адвоката / В. В. Лукашевич // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 2. – С. 314-317. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2015_2_76
3. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською

діяльністю URL:https://unba.org.ua/assets/uploads/files/Rishennya/Polojennya_stajuvannya_14032019.pdf

4. Проект Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 9055-2 від 20.09.2018 року. URL:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Ковальчук Інна Сергіївна**

Дідич О.-М.Ю.

студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ ПРО СКАСУВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ МОНОПОЛІЇ В УКРАЇНІ

Адвокатська монополія – це виключне право адвокатів представляти інтереси особи в суді, яке було запроваджено в Україні у 2016 році на підставі законопроекту №3524. Ще тоді до розробки законопроекту були залучені представники різних політичних сил, громадськості, вітчизняного та міжнародного експертного середовища. Проте 29 серпня поточного року, під час першого засідання Верховної Ради України 9-го скликання, Президент Володимир Зеленський зареєстрував у парламенті проект закону про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії).

Станом на сьогодні Конституційний суд України визнав законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо скасування адвокатської монополії) таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України. У Висновку зазначено, що поняття «надання професійної правничої допомоги» не тотожне поняттю «представництво особи в суді». Надання професійної правничої допомоги здійснюють адвокати, натомість представництво особи у суді може бути здійснене за вибором особи адвокатом або іншим суб'єктом. З аналізу частини першої статті 1312 Конституції України у системному зв'язку з її статтею 59 впливає позитивний обов'язок держави, який полягає в гарантуванні участі адвоката у наданні професійної правничої допомоги особі з метою забезпечення її ефективного доступу до правосуддя за рахунок коштів держави у випадках, передбачених законом. [1]